

نگران این ۶۰ درصد باشیم

نتایج نظر سنجی جدید رصد خانه مهاجرت ایران از ۱۲ هزار نفر، آمار ناخوشایندی از جمله تمایل ۶۰ درصدی افراد کشور به مهاجرت را حکایت می کند. ما جزئیات این آمار و انگیزه های آن را مرور کردیم. راهکار یک جامعه شناس در گفت وگو با خراسان، تلاش مسئولان برای ساختن افق روشن برای نسل جوان است

صادق غفوریان - آری؛ حتما باید نگران جوانان سرزمین مان باشیم که به هر دلیلی تصویری می کنند باید مهاجرت کنند. نه این که «مهاجرت» از اساس، امر ناپسندی باشد اما در کشور ما این مهاجرت ها و انگیزه ها و دلایلی که مهاجران و افراد در صدد مهاجرت بیان می کنند، جای نگرانی دارد؛ به خصوص آن که تعدادشان زیاد باشد.

گرایش ۶۰ درصدی به مهاجرت
در تحلیل مدیر رصدخانه مهاجرت ایران، از نتایج آماری ۱۲ هزار شرکت کننده در این نظرسنجی، نکات قابل توجهی مطرح شده است که ای کاش مسئولان و سیاست گذاران کشور هم فرصت مطالعه آن را داشته باشند. در عین حال در تحلیل این آمار با این موارد مواجهیم:

۱۶/۷۴	تمایل به مهاجرت ندارند
۳/۹	تمایل به بازگشت دارند
۴۶/۴۹	تمایل به مهاجرت دارند
۱۵/۲۰	اقدام به مهاجرت کردند
۱۵/۱	مهاجرت کردند

انگیزه و اقدام مهاجرتی ۷۷ درصدی
در تحلیل این آمار همان طور که بهرام صلواتی می گوید، ما با شرایط نگران کننده ای مواجهیم:

۴۶/۴۹	تمایل به مهاجرت
۱۵/۲۰	اقدام به مهاجرت
۱۵/۱	مهاجرت کردند
۷۷ درصد	در فضای مهاجرت

خوشایند نیست، اما هست
آمارها، همواره می توانند درباره موضوعات و مسائل جامعه، محل اتکا برای اظهار نظر، تصمیم گیری و سیاست گذاری باشند. حتی اگر نتایج بررسی های آماری و نظر سنجی باب میل و خوشایند ما نباشد، اما آن ها همیشه واقعیت یا نزدیک به واقعیت هستند. حالا درباره گرایش به مهاجرت، بهرام صلواتی مدیر رصدخانه مهاجرت ایران، سه روز قبل، از نتایج یک نظر سنجی رونمایی کرد و چنان که اشاره شد، احتمالا خوشایند ما نیست ولی آسیب و دردی است که این روزها در جامعه ما وجود دارد.

آمار جدید چه می گوید؟

رصدخانه مهاجرت ایران، اولین نهاد پژوهشی کشور در زمینه تحلیل داده های مهاجرتی است. نهادهای که با هدف ارائه داده و تحلیل های به روز و قابل اعتماد در زمینه انواع مهاجرت در سال ۱۳۹۷، ذیل پژوهشکده سیاست گذاری دانشگاه شریف و با همکاری معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری تاسیس شد. این رصدخانه سالانه درباره مهاجرت، پیمایش ها و بررسی هایی را انجام می دهد که البته در این نوبت، اقدام به برگزاری یک نظر سنجی اینترنتی کرده است و ۱۲ هزار نفر در آن شرکت کردند. بهرام صلواتی که در همایش فرصت های ایران در عصر دیجیتال سخن گفته، اعلام کرده است: بیش از ۶۰ درصد کسانی که در این نظر سنجی شرکت کردند، تمایل به مهاجرت دارند؛ این تعداد یا برای مهاجرت برنامه ریزی کرده اند یا اقدام.

روی ۲۰ درصد می توانیم حساب باز کنیم؟
اما آن طور که از این اعداد و ارقام برمی آید، جمعیت کسانی که تمایل به مهاجرت ندارند و به همراه ۳/۹ درصدی که مهاجرت کرده اند اما تمایل به بازگشت دارند، نشان می دهد که ما در مجموع روی نیروی انسانی حدود ۲۰ درصدی می توانیم حساب کنیم؛ البته به این شرط که برای تعداد ۳/۹ درصدی که اکنون مهاجر هستند اما تمایل به بازگشت دارند؛ زمینه بازگشت شان را فراهم کنیم. به عبارت ساده تر اگر نتوانیم این تعداد را بازگردانیم، عدد واقعی همان ۱۶/۷۴ درصد است.

۱۶/۷۴	تمایل به مهاجرت ندارند
۳/۹	تمایل به بازگشت دارند
۲۰ درصد	در ایران می ماند

علل و انگیزه های مهاجرت چیست؟
بخش دیگری از این نظر سنجی، واکاوی علل و انگیزه های مهاجرت است که واقعا جادارد باز هم آرزو کنیم مسئولان به این موارد دقت و تامل بیشتری کنند.

ابزارهای تعلق خاطر به وطن را باید تقویت کنیم

دیدگاه جامعه شناسان درباره راهکارهای کاهش گرایش به مهاجرت چیست؟ ما در این باره یادکتر سید مجید میرسندسی، جامعه شناس و استاد دانشگاه همکلام شدیم. او ضمن واکاوی مصادیق متعددی که اکنون باعث افزایش گرایش به مهاجرت شده است، می گوید: هم اکنون با واقعیت هایی در عرصه های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور روبه رو هستیم که سمت و سوی آن، آن طور که باید نمی تواند عاملی برای کنترل و کاهش گرایش به مهاجرت باشد، ضمن این که معتقدم در بخشی از این عرصه ها، از «مسئله» گذر کرده و وارد بحران شده ایم. میرسندسی در این باره از ضرورت ایجاد «اعتماد» یاد و به عنوان یک مصداق به عرصه اقتصادی بازار سرمایه بورس) اشاره می کند: چرا امروز بورس در شرایط نامساعد قرار گرفته است؟ چون مردم به دفعات،

حرف های متفاوت و عملکردهای ضعیف از مسئولان مربوط را شنیده و دیده اند که حالا به دلیل عدم اعتماد، حاضر نیستند سرمایه شان را در آن قرار دهند. در حالی که جامعه ای که می خواهد در بازار سرمایه فعال باشد، باید به دنبال اعتمادسازی و سپس در صدد جذب سرمایه گذار باشد؛ اما وقتی این شرایط و بستر اعتماد فراهم نمی شود، مردم از آن گریزان می شوند. مهاجرت هم به همین گونه است؛ اگر افراد بدانند در وطن خودشان تلاش می توانند، آینده و افق روشن داشته باشند، کمتر به مهاجرت می اندیشند. بی شک اگر این اعتمادسازی و ابزارهای تعلق خاطر به وطن برای جامعه به ویژه نسل جوان، تقویت شود، هیچ گاه با این حجم گرایش به مهاجرت روبه رو نخواهیم شد.

جوابیه سازمان سنجش به گزارش خراسان با عنوان «بالاخره، متقلبان دانشجو شدند یا نه»

مجلس شورای اسلامی، طرح استفساریه تعدادی از نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی درباره تفسیر عنوان «داوطلب» و «دانشجو» در ماده ۱۱ قانون رسیدگی به تخلفات آزمون های سراسری را تصویب کرد که در ۲ مهرماه ۱۴۰۱ برای اجرا ابلاغ شد.

براین اساس این داوطلبان با توجه به قانون استفساریه ماده ۱۱ قانون رسیدگی به جرایم و تخلفات آزمون های سراسری را راهنمایی و کلای خود با طرح شکایت در دیوان محترم عدالت اداری خواهان بازگشت به تحصیل شدند اما هیئت تجدیدنظر رسیدگی به تخلفات آزمون سراسری مستقر در سازمان سنجش آموزش کشور با توجه این که رای هیئت تجدیدنظر قبل از ابلاغ قانون استفساریه (۲ مهرماه ۱۴۰۱) صادر شده بود و با اتکا بر نظریه تفسیری شورای نگهبان درباره عدم تفسیری قوانین تفسیری نسبت به پرونده های مختومه شده گذشته، برای قبلی خود باقی مانده و اجازه به ادامه تحصیل آنان نداد. اما کماکان داوطلبان مذکور با تمسک به این که در زمان رسیدگی به پرونده دانشجو بوده اند و هم اکنون داوطلب نیستند اصرار بر بازگشت به تحصیل دارند که در این زمینه دهها شکایت علیه سازمان سنجش آموزش کشور در محاکم قضایی مطرح کرده اند.

۲- در مورد داوطلبان مشکوک به تخلف در سال ۱۴۰۱، با توجه به طرح و تصویب قانون استفساریه ماده ۱۱ قانون رسیدگی به جرایم و تخلفات آزمون های سراسری این گونه داوطلبان قبل از اعلام نتایج نهایی آزمون سراسری و حتی در بعضی موارد قبل از انتخاب رشته، تفهیم اتهام صورت گرفته و در نتیجه هیچ کدام در فرایند اعلام نتایج آزمون قرار نگرفته و طبیعتا به عنوان داوطلب وضعیت آن ها مورد رسیدگی قرار گرفته است. به این ترتیب ۱۰۴۵ نفر داوطلب دارای شبهه آزمون سراسری ۱۴۰۱ در طی سه نوبت دعوت به آزمون مجددا شدند که فقط ۱۳۵ نفر حذب علمی را کسب کرده و به دانشگاه ها معرفی شده اند و مابقی برای قطعی هیئت تجدیدنظر رسیدگی به تخلفات آزمون های سراسری به عنوان مردود علمی شناخته شدند؛ لذا همان گونه که در مصاحبه اخیر وزیر محترم علوم، تحقیقات و فناوری اشاره شده در آزمون سراسری سال ۱۴۰۱ بر اساس قانون استفساریه عمل شده است و تأکید می گردد هیچ داوطلب شبهه داری که حکم محکومیت از هیئت تجدیدنظر دریافت کرده است، به عنوان دانشجو به دانشگاه راه نیافته است.

احتراما با توجه به درج مطلبی در شماره ۱۲۶۱ مورخ ۲۵/۴/۱۴۰۲ آن روزنامه با عنوان «بالاخره، متقلبان دانشجو شدند یا نه»، مقتضی است توضیحات زیر بر اساس قانون مطبوعات و به منظور روشن شدن اذهان عمومی در همان صفحه منتشر گردد. ۱- بر مبنای رویه سازمان سنجش آموزش کشور در سال های ۱۴۰۰ و قبل از آن، داوطلبان شبهه دار در مرداد و یا شهریور همان سال آزمون شناسایی و تفهیم اتهام می شدند ولی در مهرماه با اعلام رشته محل قبولی اجازه تحصیل در دانشگاه داده می شد به شرط این که اگر در مسیر بررسی پرونده محکوم می شدند، از تحصیل آن ها جلوگیری شود. این رویه تا سال ۱۴۰۰ ادامه داشت و در این سال تعداد کثیری به عنوان داوطلبان شبهه دار سال های ۱۳۹۸، ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ معرفی شدند و شرایط تنش زایی ایجاد شد که موجب ورود کمیسیون اصل نود مجلس محترم شورای اسلامی بر مبنای شکایت داوطلبان به موضوع تقلب و شبهه در آزمون شد. طی بررسی صورت گرفته در کمیته تخصصی هیئت بدوی قانون رسیدگی به تخلفات آزمون های سراسری، این افراد به چند دسته تقسیم گردیدند:

الف) دسته اول کسانی بودند که فقط یک مورد شکایت مردمی را از موارد اتهامی مشخص شده در آیین نامه اجرایی قانون رسیدگی به تخلفات آزمون های سراسری را داشتند و هیئت بدوی به موجب این قانون، برای رسیدگی نیاز به وجود حداقل دو مورد از موارد اتهامی را داشت و لذا هیئت بدوی از ورود به این پرونده ها اجتناب کرده و حکم به رد تعقیب صادر کرد. **ب)** دسته دوم کسانی بودند که دومور دیا بیشتر از موارد اتهامی در آیین نامه اجرایی قانون رسیدگی به تخلفات آزمون های سراسری را دارا بودند؛ این افراد در چند نوبت به حضور در آزمون رفع شبهه دعوت شدند که تعداد خیلی کمی موفق به کسب حذب با مربوطه شدند و مابقی در نیمه اول سال ۱۴۰۱ در هیئت های بدوی و تجدیدنظر قانون رسیدگی به تخلفات آزمون های سراسری برای قطعی محکوم شدند و با داشتن رأی قطعی هیچ کدام جهت ادامه تحصیل به دانشگاه ها معرفی نشده اند.

پس از آن داوطلبان مذکور با پیگیری های مکرر از اعضای محترم کمیسیون اصل ۹۰ قانون اساسی مجلس شورای اسلامی به این موضوع تمسک جستند که قانون مذکور مربوط به داوطلبان است و شامل دانشجویان نمی شود، به هر حال در شهریورماه ۱۴۰۱

برگزاری رویداد ملی فناوری اطلاعات در صنایع معدنی به همت فولاد سنگان

به همت شرکت صنایع معدنی فولاد سنگان و همکاری پارک علم و فناوری خراسان رضوی، اولین رویداد ملی فناوری اطلاعات در صنایع معدنی با حضور شرکت های دانش بنیان و فناور برگزار شد. علی امرایی، مدیرعامل شرکت صنایع معدنی فولاد سنگان در آیین افتتاحیه این رویداد که در محل سالن همایش های نمایشگاه بین المللی مشهد برگزار شد، با اشاره به نامگذاری سال ۱۴۰۱ به نام سال تولید، دانش بنیان، اشتغال آفرین گفت: نامگذاری سال بر اساس واقعیات روز، نیازمندی ها و افق آینده صورت می گیرد و نامگذاری این سال توسط مقام معظم رهبری گواه اهمیت تولید دانش بنیان در کشور است. وی اظهار داشت، هر سال مقام معظم رهبری با نامگذاری سال، استراتژی کلان و رویکرد کلی کشور را ترسیم می نمایند و این مهم رهنمود ارزشمندی برای برنامه ریزی در سطوح مختلف اقتصادی، صنعتی، اجتماعی و... است و این روند با پایان آن سال به فراموشی سپرده شود بلکه به سالیهای بعد نیز منتقل می شود و باید همواره بخشی از راهبرد کلان شرکتها باشد. امرایی سال ۱۴۰۲ و شعار این سال را در ادامه و پیوند با شعار دانش بنیان برشمرد و عنوان داشت ادامه این مسیر برای پیشرفت و رشد و شکوفایی کشور محتوم است چراکه تولید دانش بنیان و حرکت به سمت اقتصاد دانش بنیان نیاز ضروری برای کشور است و این امر چه در سال ۱۴۰۲ و چه سالیهای بعد ادامه خواهد داشت. امرایی افزود: اقتصاد دانش بنیان یکی از مباحث روز دنیا است و بخش قابل توجهی از تولید ناخالص داخلی بسیاری از کشورهای توسعه یافته را اقتصاد دانش بنیان تشکیل می دهد و به عنوان مثال، سهم فناوریهای نوین در اقتصاد آلمان ۲۵ درصد بوده است و به طور کلی، کشورهای دنیا به این سمت در حرکت هستند و سرمایه گذاری های بزرگی انجام داده اند.

مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان بوشهر:

۲ حلقه چاه آب شرب جدید به منابع آبی دشتستان افزوده شد

مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان بوشهر گفت: مسئله تنش آبی در سال های قبل در استان بوشهر به ویژه شهرستان دشتستان باعث ایجاد چالش و نارضایتی هایی برای مردم شده بود که خوشبختانه در دولت مردمی ایران قوی اقدامات مثبتی در زمینه رفع تنش آبی صورت گرفته است.

ابوالحسن عالی با بیان اینکه اعتبارات خوبی در دو سال اخیر برای طرح های آبرسانی استان تخصیص یافته است، افزود: به تازگی ۲ حلقه چاه جدید در شهر براجان تجهیز و وارد مدار شده است. وی ادامه داد: با اقدامات و پروژه های انجام شده

خانوار با جمعیت ۲۵ هزار نفری را در این شهر تحت پوشش قرار می دهد که پیشرفت این پروژه مطلوب می باشد. عالی خاطر نشان کرد: اصلاح و توسعه شبکه آبرسانی در اقصی نقاط شهرستان دشتستان بر اساس برنامه ریزی های صورت گرفته با جدیت ادامه دارد.

در حوزه تحقیق و توسعه ۳ درصد سهم اقتصاد داریم و شرکت های بزرگ دنیا وقتی سرآمد و متعالی می شوند که در موضوع بروز رسانی فناوری هزینه نمایند. مدیرعامل صنایع معدنی فولاد سنگان عنوان کرد: در قرن ۲۱ برابر ۲۰ قرن گذشته تولید علم شده است و این سرعت و جهش علم را نشان می دهد. به طوریکه استقرار انقلاب چهارم صنعتی باعث افزایش ۳۰ درصدی بهره وری و کاهش ۴۰ درصدی مصرف انرژی خواهد شد و در کنار اینها در بخش هوشمندسازی علاوه بر افزایش بهره وری، در نهایت منجر به صیانت

بیشتر از محیط زیست به عنوان میراث آیندگان منجر خواهد شد. وی با اشاره به وقوع انقلابهای چهارگانه در دوره های مختلف با اشاره به نتایج انقلاب صنعتی چهارم از نقش هوش مصنوعی در صنعت و اقتصاد جهان گفت و افزود، در حال حاضر کشورهایی مانند چین، آلمان، کره جنوبی و حتی کشور های منطقه و... سرمایه گذاری های کلانی در حوزه هوش مصنوعی انجام داده اند و برخی از آنها با سرمایه گذاری ۲۰ میلیارد دلاری تا سال ۲۰۳۰ به سمت قضا دارند به سمت کشور فناوری و هوشمند حرکت کنند و در حال حاضر از نظر استراتژی دولتی در هوش مصنوعی جهان خوبی را به خود اختصاص داده اند. امرایی در خصوص اثرات هوش مصنوعی و انقلاب چهارم گفت: اگرچه استقرار این انقلاب باعث از دست رفتن برخی مشاغل خواهد شد و در حالت کمیته ۴۰۰ میلیون و در بیشینه حالت ۸۰۰ میلیون فرصت شغلی را حذف خواهد نمود اما به همین ترتیب برخی حرفه های جدید را به وجود خواهد آورد که از هم اکنون باید به دنبال آموزش منابع انسانی برای ورود به این عرصه باشیم. وی تصریح کرد: بسیاری از تکنولوژی ها به علت تحریم ها به ما نمی رسد اما باید خودمان در این مسیر گام برداریم تا تولید تکنولوژی و تکنولوژی تولید را در کشور به جایگاه بالا و شایسته برسد. یکی از راه های دستیابی به این هدف، تربیت نیروی انسانی است.

دبیر اجرایی ستاد اربعین صنعت نفت در جنوب:

شرکت های نفتی در استان خوزستان همه امکانات خود را برای خدمات رسانی مطلوب به زائران بکارگیری می کنند

میزبانی شرکت ملی حفاری ایران برگزار می شود، اظهار کرد: این خدمات از زمان عزیمت زائران به کربلای معلی تا بازگشت آخرین زائر به کشور استمرار خواهد داشت، گلپایگانی گفت: خدمات صنعت نفت در جنوب که همسو با سایر دستگاه های اجرایی و خدمات رسان و عاشقان سرور و سالار شهیدان

حضرت اباعبدالله الحسین(ع) و یاران و وفای آن حضرت با ایجاد مواکب در طول مسیر تردد زائران اربعین حسینی صورت می پذیرد، در زمینه احداث زیر ساخت ها شامل تسطیح و محوطه سازی، فضای مناسب برای اسکان و پذیرایی، نصب سامانه های سرمایشی، تأمین آب شرب، یخ، تدارک خودروهای سبک و اتوبوس برای جابجایی زائران، تأمین آمبولانس، کاروان جهت نیرو های انتظامی، راهوار، پزشکان جهادی، مراکز دانشگاهی، کاروان های حمام و سرویس های بهداشتی و... می باشد. در این نشست سرهنگ حسن باقری فرمانده مرکز مقاومت بسیج شهید گویان جنوب نیز با اشاره به هماهنگی بین بخش های مختلف شرکت ها تصریح کرد: این مرکز نیز از تمامی امکانات خود برای خدمات رسانی استفاده به عمل می آورد. در ادامه از سوی حاضران موضوعات کارشناسی در ارتباط با استفاده بهینه و بهره گیری از امکانات و ایجاد آسایش و راحتی برای زائران مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت.